

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For the following qualifications :-

B. A.

Scand. Studs. SC5210: Translation from the Scandinavian Languages

COURSE CODE : **SCAN5210**

UNIT VALUE : **0.50**

DATE : **08-MAY-02**

TIME : **14.30**

TIME ALLOWED : **3 hours**

02-C1180-3-30

© 2002 *University of London*

TURN OVER

Translate into English the following **THREE** passages: (a), (b) and EITHER (c)(i) OR (c)(ii).

ALL questions carry equal marks.

Answer **EACH** question in a separate Answer Book.

(a)

En aften var jeg alene. Martha var ude med en af sine kærester. Det ringede på døren. Det var to politibetjente.

“Bor Reno Møller her?” spurgte de, “vi skulle gerne snakke med ham.” De gik bagefter mig ned til hans værelse, der lå for enden af gangen. Jeg syntes ikke Martha kunne være bekendt at tage penge for det. Det var faktisk et garderobeskab, og der var ikke engang et rigtigt vindue, kun en lille rude oppe under loftet. Martha sagde, at det kunne være lige meget, når han aldrig var hjemme og også rendte ude om natten. Jeg bankede på hans dør, men han var der ikke. Så kom jeg i tanke om, at han havde været inde og få nøglen til badeværelset. Så måtte han være i bad. Men det kunne strisserne ikke vente på.

“Jamen, I kan da ikke sådan bryde ind til folk, der står under bruseren og vasker sig,” sagde jeg.

“Er der vindue i badeværelset?” spurgte de.

“Ja, og det står altid åbent,” sagde jeg.

“Så er fuglen måske allerede fløjet,” sagde den ene af dem.

De rev døren op til badeværelset, og sikke et syn. Der var helt dampet til, og Reno stod midt på gulvet på den gule plasticmåtte – sæbet ind over det hele, om så det var håret. Han gav et vræl fra sig, da han så dem og sprang hen til vinduet. De var for hurtige og greb fat i ham. Men han var så glat af sæben, at de ikke kunne holde fast på ham. Han smuttede fra dem og ud af døren. Han løb hen ad gangen og ned ad trappen med strisserne i hælene.

Skråt overfor på den anden side af gaden lå der et renseri. Reno løb splitternegen hen ad fortovet, standsede ved renseriet og smadrede ruden i døren og kravlede ind. Han tog et mørkt sæt tøj og rev i farten en masse bøjler på gulvet. Hans ene hånd blødte. Han havde skåret sig på ruden. Han så komisk ud i det jakkesæt. Bukserne var alt for lange. Han nåede et godt stykke ned ad gaden, før de fangede ham.

(b)

Rent och fejat

Att städa är en kreativ handling. För det första definierar man hur man vill att stolarna, borden, kopparbunkarna, väggarna och golven ska se ut genom att hålla dem rena. Rena föremål är sådana som inte bär spår av andra aktiviteter, som inte skvallrar om att man misslyckats med att hålla kategorierna isär. Damm och sot och smuts ger oss oupphörliga tillfällen att skapa ordning ur kaos. Att städa innebär ju också att ställa var sak på sin plats, att organisera föremålen i rätt förhållande till varandra. Hur rena tingen än är måste de ordnas i kulturellt meningsfulla mönster.

I sekelskiftets borgerliga kultur var dammandet, sopandet och diskandet en del av den dagliga ritualen i hushållet. Bondhustrun under 1800-talets förra hälft var måttligt intresserad av att föra en aktiv kamp mot smutsen. För det första saknades de egentliga motiven. Smuts fanns utomhus, det fanns hos djuren och på människorna. Det var kort sagt en del av vardagen och sågs inte som något hot i sig. För det andra hade bondhustrun andra ting för sig än att fungera som hemmets vårdarinna. Hon behövdes i gårdshushållet och det var också som arbetskraft hon fyllde sin viktigaste funktion. Men det var produktion av levnadsförnödenheter, inte vård av miljön, som var det primära målet för hennes insatser.

Huset städades alltså ytterst sällan. Orsaken var icke lättja, för kvinnornas dagar var fyllda av alla de sysslor som hushållningen lade på dem, utan ointresse. Huset var på en gång platsen där man lagade mat, där man åt, där man sov, där djuren sprang omkring på golvet och där barnungarna lekte. Under vinterhalvåret var det också ramen kring arbetet. På kvällarna satt man runt spisen och utförde i ljuset från brasan de sysslor som kunde göras inomhus.

Rengöringen av stugan var ett rejält *arbete*, inte något dag-från-dag-pysslande med tingen och dammet. Städningen ingick i ett större program vars ändamål var att förvandla tiden från vardag till fest. Att hålla stugan ren var inte en hygiensk utan en praktisk och rituell handling.

(c)(i)

Den Norske Turistforening og Norges Naturvernforbund gjør felles front mot norsk energipolitikk og krever nå full stans i vannkraftutbyggingen.

Det er de kontroversielle planene om å bygge ut Øvre Otta-vassdraget som har fått begeret til å flyte over for miljøvernerne. Kraftutbyggingen mellom Jotunheimen og Reinheimen kan bli den største i Norge på 15 år, og vil i tilfelle bli dobbelt så stor i omfang som den utskjelte Alta-utbyggingen.

– Vannkrafttilhengerne må nå innse at den norske kraftutbyggingsepoken er over. Det er ingen saklige grunner for å realisere Øvre Otta-utbyggingen; Norge trenger rett og slett ikke denne kraften. Samtidig må det slås fast at norsk vassdragsnatur har lidd nok, sier leder Øystein Dahle i Den Norske Turistforening til *Aftenposten*.

Dahle var i går på befarings i regi av Vern Øvre Otta i den vakre Finndalen. Den særpregede seterdalen trues av en gigantisk kraftlinje i forbindelse med Øvre Otta-utbyggingen. Turistforeningslederen mener det er galskap å rasere enorme, verneverdige naturområder i fjell-Norge samtidig med at alternative energiløsninger omtrent blir ignorert fra myndighetenes side.

Leder i Norges Naturvernforbund Heidi Sørensen gir full støtte til utspillet fra sin kollega i DNT. Hun kritiserer i sterke ordelag Regjeringens handlingsplan om ca. en prosents vekst i kraftproduksjonen årlig mot år 2020. Ifølge Sørensen vil denne målsetningen kreve en Øvre Otta-utbygging pr. år, tilsvarende en kraftproduksjon på ca. 1 terawatt-time.

– Kravet om mer utbygging av vannkraft skyldes utelukkende norsk forbruksvekst. Det har intet med at industrien trenger mer kraft å gjøre. Ingen nasjon i verden bruker mer strøm pr. innbygger enn vi nordmenn. I forhold til danske husholdninger er vårt forbruk det dobbelte. Dette må det bli slutt på, tordner hun.

Den gjennomsnittlige norske kraftproduksjonen ligger nå på ca. 116 terawatt-timer årlig. Regjeringens handlingsplan forutsetter at Norge skal være i stand til å produsere 137 twt.

Øystein Dahle hevder det er mulig å få til en innsparing på mellom 20 og 30 twt årlig, og samtidig etterlyser han mer satsing på utvikling av alternative energikilder.

– Danmarks suksess med vindkraft er et eksempel til etterfølgelse. Landet produserer nå ca. 5 prosent av kraften ved hjelp av vindmøller. Det er tragisk at norske myndigheter ikke har klart å følge med i denne utviklingen, sier Dahle.

(c)(ii)

TRE GRUNNREGLAR FOR KJØNNBALANSERT SPRÅKBRUK

Bruk kjønnsnøytrale ord når det er tale om begge kjønn, eller når du ikkje veit kva kjønn det gjeld.

Bruk kjønnsnøytrale nemningar så langt som råd for yrkestitlar og verv. Mange titlar og namn på verv er kjønnsnøytrale, men langt ifrå alle. Bruk leiar i staden for “formann”, varamedlem eller vara i staden for “varamann”.

Bruk ikkje automatisk pronomenet han for å vise tilbake til personnemningar som “sjefen”, “journalisten” og “sjåføren” i generell omtale, det vil seie når du ikkje tenkjer på ein bestemt person.

Unngå å bruke adjektiva kvinneleg og mannleg ved yrkesnemningar når det ikkje er grunn til det: “kvinneleg tannlege” – “mannleg sjukepleiar”. Slik ordbruk kan gje inntrykk av at det “normale” er at tannlegar er menn og sjukepleiarar kvinner.

Bruk parallelle, kjønnsmarkerte ord i staden for kjønnsnøytrale der det høver: ankermann – ankerkvinne, føregangsmann – føregangskvinne, talsmann – talskvinne.

Bruk likeverdige ord for dei to kjønn, ikkje til dømes kombinasjonen “menn og jenter” om ei gruppe vaksne. Varier rekkjefølgja i “faste” ordpar:

menn og kvinner – kvinner og menn
gutar og jenter – jenter og gutar

Bruk gjerne formuleringa han eller ho (eller ho eller han) når du skal vise til personnemningar som er brukte allment: Når sjåføren dukkar opp, må du betale han eller henne for frakta.

Unngå kjønnsdiskriminerande omtale. La vere å bruke kjønnsdiskriminerande personkarakteristikkar, klisjear og samanlikningar. Døme: Kvinner blir ofte skildra med ord som “lita”, “vever” og “blond”, utan at menn blir skildra på tilsvarande måte. Ver merksam på at vi har ein tendens til å bruke ulike ord for same eigenskap hos kvinner og menn:

prinsippfaste menn og sta kvinner
forsiktige menn og forsagte kvinner
sterke menn og dominerande kvinner

Ofte behandlar vi kjønn ulikt i språket utan at det er grunn til det. Eit hjelpemiddel for å avdekkje dette – og for å bevisstgjere om forholdet mellom språk og kjønn – kan vere å setje inn motsett kjønn i ei formulering:

Den nye direktøren, som er firebarnsmor, har innført nye prosedyrar.
Den nye direktøren, som er firebarnsfar, har innført nye prosedyrar.